

BRANDKÅRS-

Nr 10 1963
45 ÅRG.

tidsskrift

UR INNEHÅLLET:

Ny stadga m m för statens brandskola	215
Brandsläckning på öar	219
Brandförsvarsmål i Regeringsrätten 1962 ..	223
Studier i österled	224
Protokoll från extra årsmötet	226
Nytt från byggnadsfronten	229
Ändrade bestämmelser om explosiva varor ..	231
Brandkärsterräng i Frankrike	233

Väntan.

(Foto: O. Johansson)

Universitetsbiblioteket
LUND

Stenor

- ett stabilt, effektivt, arbetsbesparande instrument för lagning av slang
- bryter strömmen automatiskt vid ett fixerat gradtal – en säker garanti mot överhettning, även när det gäller mycket värmekänsliga syntetiska material
- ett modernt hjälpmedel använt av brandkärer världen runt

ANGUS - REDDAWAY CO AB

KRYSSARVÄGEN 17, NÄSBYPARK • TELEFON 08/56 21 30 (VÄXEL)

Nr 10 1963
45 ÅRG.

UPPLAGA 14.500 EX.

REDAKTÖR OCH ANSVARIG UTGIVARE: ANDERS EKBERG
ORGAN FÖR SVENSKA BRANDKÄRERNAS RIKSFÖRBUND
JAKOBSGATAN 14, STOCKHOLM C • TELEFON 08/10 50 25 • POSTGIROKONTO NR 48 70

BRANDKÅRS- *tidskrift*

Ny stadga m m för statens brandskola

Brandmannaklass vid brandskolan

Av rektor Swen Hultqvist

Kungl. Maj:ts fastställde den 17 maj 1963 ny stadga för statens brandskola (SFS 1963: 337) att gälla fr o m den 1 juli 1963. Brandskolans första stadga, vilken trädde i kraft den 1 februari 1942, upphävdes sålunda med utgången av juni månad i år.

Förarbetena

Förarbetena till brandskolans nya stadga kan sägas ha inletts av 1954 års brandlagsrevision. I 15:e kapitlet av revisionens betänkande (SOU 1960:34) framlades sålunda vissa förslag till ändrade kompetens- och utbildningsbestämmelser för brandbefäl och uppdrogs vissa riktlinjer för brandbefälets utbildning. Revisionen framhöll vidare att den ansåg en upprustning av brandskolans resurser erforderlig och att en särskild utredning borde göras beträffande skolans verksamhet, varvid förslag till ny stadga borde utarbetas. Detta utredningsarbete, som igångsattes vid månadsskiftet september-oktober 1961, redovisades i två promemorier avgivna den 14 mars (om utbildningen vid statens brandskola m m) och den 4 juli 1962 (förslag till ny stadga). Den departementala bearbetningen av stadgeförslaget har skett inom inrikesdepartementets rättsavdelning. Utlåtanden över utredningens förslag har inhämtats från ett 20-tal fackmyndigheter och personalorganisationer.

Stadgans indelning

Den nya stadga, som omfattar 68 paragrafer, är indelad i nio avsnitt och innehåller förutom inledande bestämmelser föreskrifter om inträde vid skolan, om utbildningens anordnande (grunder och planläggning, läroplaner, lärotider, ordningsföreskrifter, betyg), om styrelsen och befattningshavarnas åligganden, om tjänsteställning och kompetensfordringar, om ledighet, vikariat och avsked m m, om besvär samt övergångsbestämmelser.

Inledande bestämmelser

I de inledande bestämmelserna anges i stadgans första paragraf skolans ändamål och dess verksamhets anknytning till brandstadgans kompetensföreskrifter. Begreppen central utbildning (vid brandskolans huvudskola) och regional utbildning (kurser på andra orter) har införts. De beslutade nya brevkurserna i brandskolans regi omnämnes också här.

Skolans personalstat har från och med 1 juli 1963 utökats med heltidsanställda lärare. Dessa befattningshavare, liksom kursföreståndarna i den regionala verksamheten och handledarna av viss i brandingenjörsutbildningen ingående praktisk utbildning, redovisas i stadgans 2 §.

I 3 § anges de skilda klasser och kurser som framdeles kan förekomma vid skolan. Utbildningen vid skolan av heltidsanställd brandper-

sonal liksom av skorstensfejare, dvs av personal som är yrkesverksam inom brandförsvaret, sker i motsvarande *klasser*. Deltidsanställd brandpersonal genomgår för sin kompetensutbildning skilda *kurser* vid skolan. Vidare kan enligt samma paragraf vid skolan anordnas *särskilda kurser* varmed avses special- och fortbildningskurser.

Inträde vid skolan

Föreskrifterna om inträde vid skolan omfattar tolv paragrafer. En nyhet i sammanhanget är att skolan givits möjligheter antaga "den som önskar tillgodogöra sig undervisningen i ett eller flera ämnen i viss klass eller kurs och som äger nöjaktiga förutsättningar härför" till "extra elev".

I övrigt anges i detta avsnitt inträdesfördelningarna i de olika klasserna och kurserna.

Här är särskilt att uppmärksamma de skärpta kraven för inträde i brandingenjörsklassen, dvs motsvarigheten till den tidigare brandchefskursen kat I. Framdeles skall sålunda sökanden i sin studentexamen på reallinjen eller motsvarande utbildning ha erhållit minst betyget godkänt i ämnena matematik, fysik, kemi, mekanik, hållfasthetslära, svensk skrivning samt i tyska eller engelska. Skärpningen hänförs sig, som framgår vid en jämförelse med den tidigare stadgan, till kraven på godkänt betyg i mekanik, hållfasthetslära samt i det främmande språket.

För att vinna inträde i den nyinrättade brandmannaklassen vid skolan har stipulerats att sökanden under minst 12 månader innehaft och fortfarande innehar heltidsanställning i brandtjänst vid statlig eller kommunal brandkår.

En annan nyhet bland föreskrifterna i detta avsnitt är att det utsägs att vid antagning av elever i brandmästar- och brandförmanssklasserna, förutom till sökandens styrkta lämplighet, tjänstetid i yrket samt i tidigare utbildningsklass vid skolan erhållna betyg, hänsyn skall tas till vederbörande statsmyndighets eller kommuns behov av personal med ifrågasvarande kompetensutbildning.

Stadgans 8 § är ny. Den föreskriver: "Sökande må, om ej styrelsen medger undantag, endast en gång vinna inträde i viss klass eller kurs såvida han ej till följd av sjukdom eller annat hinder, varöfver han ej kunnat råda, nödgats avbryta sin utbildning vid skolan."

Utbildningens anordnande

18—21 §§ innefattar föreskrifterna om undervisningens allmänna grunder och planläggning. Framgent ankommer det på styrelsen att — inom ramen för den i stadgans 22—31 §§ angivna läroplanen för viss klass eller kurs och efter förslag av rektor — fastställa tim- och kursplan för denna. Genom föreskrift i 21 § har antalet elever i klass eller kurs vid brandskolan maximerats till trettio.

Brandingenjörsklassen skall omfatta sammanlagt 83 utbildningsveckor fördelade på fyra skeden, dvs två tvååriga jämte mellanliggande sommaruppehåll, vilket innebär en förlängning av den teoretiska delen av utbildningen med sex månader. Brandmästarklassen har förlängts omkring en månad till att sträcka sig över en hel vårtermin. Brandförmannsutbildningen har avkortats från hittillsvarande 14 till 10 veckor. Denna nedskärning bör emellertid ses mot bakgrunden av att en teoretisk utbildning för heltidsanställda brandmän (brandmannaklassen) om sex veckor införts. Brandbefälskurs A ersätter den hittillsvarande brandchefskurs kat II, som därmed förlängts från sex till åtta veckor förutom att deltagarna före inträdet skall ha inhämtat en brevkurs i författningskännedom i skolans regi.

Brandchefskursens kat III — motsvarighet, brandbefälskurs B, innebär en förlängning till sammanlagt tre veckor fördelade på två veckor praktisk och teoretisk utbildning i brandsläckning och en vecka praktisk och teoretisk utbildning i förebyggande brandförsvar. Mellan dessa båda skeden skall deltagarna tillgodogöra sig ovannämnda brevkurs i författningskännedom.

Mästarklassen för skorstensfejare har förlängts från sex till tio veckor och gesällklassen från sex till åtta veckor.

För samtliga här nämnda klasser och kurser har läroplanerna undergått genomgripande revideringar.

Lärotider

Genom den nya stadgan har, i likhet med vad som gäller för undervisningsväsendet i övrigt, begreppet läsår omfattande 39 veckor — fördelat på en hösttermin om 18 veckor och en vårtermin om 21 veckor — införts vid brandskolan. I anslutning härtill kan upplysas att — så snart detta blir möjligt (bl a beroende av

skolans lokalfråga) — den ordningen avses införas att klass eller kurs av samma slag skall påbörjas vid samma tidpunkt (kalendervecka) varje läsår.

I 32 och 34 §§ ges föreskrifter om elevernas ledigheter (lov) som må förekomma i de olika klasserna och kurserna.

Betygssystemet

Stadgeavsnittet om betygssystemet vid skolan har i jämförelse med den äldre stadgens motsvarande föreskrifter helt omarbetats och så långt det varit möjligt bringats i samklang med moderna principer på detta område. Vid bestämmande av betyg skall sålunda framdeles även vid brandskolan användas en femgradig betygsskala med sifferbeteckningar i heltal med 5 som högsta och 1 som lägsta betyg. De verbala benämningarna på de skilda betygsgraderna har slopats. Någon "fingrade-ring" genom tillägg till sifferbetygen av plus, minus eller decimaler får ej förekomma. Betyg i gymnastik (framgent i läroplanen benämnt fysisk träning eller fysisk fostran) skall ges endast i brandingenjörsexamen.

I stadgans 41 § återfinnes fordringarna i betyghänseende för godkänd examen resp avgångsbetyg. Motsvarande föreskrift saknades — märkligt nog — i den äldre stadgan. I 41 § stadgas sålunda att, för att elev skall kunna godkännas i examen resp erhålla avgångsbetyg från klass eller kurs, denne skall ha uppnått minst hälften av högsta möjliga betygssumma, erhållit minst betyget 2 i huvudämnen samt erhållit betyget 1 i högst ett av de övriga ämnena.

Avgångsbetyg tilldelas den som godkänts i brandmannaklass, gesällklass eller brandbefälskurs A. I kurs, som genomföres utan *prövningar av inhämtade kunskaper* (brandbefälskurs B och C, brevkurs samt de särskilda kurserna), skall eleverna tilldelas bevis om sitt deltagande i kursen. Den som godkänts i klass, vilken avslutas med examen tilldelas betyg över examen. Att man i brandskolestadgan skiljer på examens- och avgångsbetyg sammanhänger med utformningen av kompetensföreskrifterna i 7 och 16 §§ brandstadgan ("avlagt examen" och "genomgått").

Styrelsen och befattningshavarna

Bestämmelserna om skolans styrelse har intagits i princip oförändrade i jämförelse med föreskrifterna i den tidigare stadgan. Dock an-

ges att riksbrandinspektören och skolans rektor skall vara självskrivna ledamöter i styrelsen. Föreskriften härom innebär vad gäller riksbrandinspektören en konfirmering av en sedan år 1945 utbildad praxis. Beträffande rektor står föreskriften i samband med dennes ställning som verkschef.

Av 54 § framgår att heltidsanställd lärare vid brandskolan vid full tjänstgöring har att undervisa 760 timmar per läsår motsvarande något mer än 21 timmar per vecka räknat på nettolösåret (36 veckor).

I 59 och 60 §§ återfinnes behörighetsvillkoren för tjänsterna som huvudlärare och ämneslärare i brandtekniska ämnen vid skolan. Dessa behörighetsvillkor är en nyhet i brandskolestadgan betingade av inrättandet av ifrågavarande heltidslärartjänster.

Ledighet, besvär m m

I fråga om stadgeavsnitten rörande ledighet och besvär har dessa, jämfört med den äldre stadgens motsvarande bestämmelser, undergått smärre förändringar av huvudsakligen formell art. I 65 § har intagits en bestämmelse om besvär över beslut av skolans chef.

Övergångsbestämmelser

Bland övergångsbestämmelserna anges i 67 § hur den, som förvärvat utbildning enligt äldre bestämmelser, skall bedömas vid tillämpningen av de i den nya stadgan angivna inträdes- och behörighetsvillkoren.

I 68 § återfinnes följande övergångsbestämmelse: "Den som senast tolv månader innan brandmannaklass första gången påbörjas vid brandskolan vunnit anställning, som avses i 11 § (heltidsanställning i brandtjänst vid statlig eller kommunal brandkår), äger utan hinder av att han ej erhållit avgångsbetyg från brandmannaklassen vinna inträde i brandförmannaklassen". Denna föreskrift föranledes av att brandskolan icke kan genomföra brandmannaklasser förrän skolans lokalfråga bringats till en ändamålsenlig lösning.

I 68 § andra stycket ges skolans styrelse möjligheter att, om så befinnes nödvändigt, längst intill den 1 juli 1964 medgeva undantag från angivna inträdesfordringar. Föreskrifterna är föranledda av att för de kurser där brevkurs är inträdeskrav en övergångstid sannolikt kommer att visa sig erforderlig samt att man för den brandingenjörsklass, som tar sin början innevarande höst, ej rimligen kan

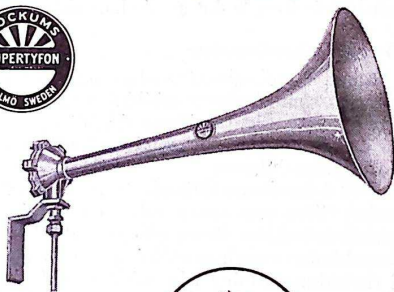
tillämpa den nya stadgans skärpta inträdeskrav.

Övrigt

Utöver vad här på grundval av innehållet i den nya brandskolstadgan redovisats av omorganisation från den 1 juli 1963 av statens brandskola och dess verksamhet kan meddelas, att Kungl. Maj:t i brev av den 5 juni 1963 beslutat medgiva att vid brandskolan må finnas anställda två heltidslärare för undervisningen i brandtekniska ämnen — en huvudlärare i 25:e lönegraden och en ämneslärare i 19:e lönegraden. Kungl. Maj:t har vidare medgivit att från och med samma datum må vid skolan inrättas en tjänst som vaktmästare i 7:e lönegraden. Samma Kungl. brev innehåller även nya föreskrifter beträffande storleken av utgående ersättningar till de timanställda lärarna vid skolan innebärande uppräkningsar vid timarvodena till i nivå med de, som förekommer vid andra statliga tekniska läroanstalter. Arvode för undervisningstimme skall sålunda utgå med belopp enligt den till den s k timlä-

rarkungörelsen hörande timarvodestabellen. Även arvoden för kursföreläsarna vid brandbefälskurser B och C samt skogsbrandsläckningskurs har uppräknats. Handleddare vid praktisk utbildning i brandingenjörsklass skall åtnjuta ersättning med visst belopp beräknat per antalet utbildningsveckor och handledda elever.

I brandskolans lokalfråga är slutligen att meddela att Kungl. Maj:t givit byggnadsstyrelsen i uppdrag att inkomma med förslag till lämplig lokalisering inom Stockholmsområdet av nybyggnad för statens brandskola samt till byggnadsprogram. Enligt nyligen offentliggjorda planer torde skolan komma att förläggas omedelbart norr om Stockholm någonstades i de sydöstra delarna av Järvafältet. Byggnadskostnaden för en brandskoleanläggning har på basis av det byggnadsprogram, som presenterades i den inledningsvis nämnda utredningspromemorian den 14 mars 1962, av byggnadsstyrelsen beräknats till mellan 4 och 5 miljoner kronor.

SUPERTYFON® TIDSSIGNALERING ALARM

Kraftigt ljud • Minimal luftförbrukning
• Manövreras för hand eller elautomatiskt • Levereras även i enkel eller dubbel montage.

KOCKUMS
MEKANISKA VERKSTADS AB • MÄLMÖ

Begär prospekt
nr 481.

Sandvikens Jernverks AB

Brandsläckning på öar

Jag minns mig ett fall där jag som kanske alltför grön släckningsledare kom i en brydsam situation, som kunde gått illa, men som genom ödets gunst klarades av. Larm inkom om en brand i ett båtvarv. Vid framkomsten visade det sig, att båtvarvet låg på en långsträckt ö i en åmynning. Enda landförbindelsen var en spinkig träbro, vid vilken det satt en skylt angivande högsta tillåtna axeltryck — hur stort det nu var. Det var i alla fall mindre än de uttryckande brandbilarnas. Vad göra? Brandplatsen låg c:a 200 m längre ned utmed ån, där det fanns fullt med upplagda båtar, gamla träskjul och diverse skräp. Branden var ännu liten, men hade alla förutsättningar att snabbt bli betydligt större. Och där stod vi vid bron! Olika angreppsalternativ dök upp. Rekvirera hamnens flodspruta? (fanns det överhuvudtaget en sådan?). En överskeppningsaktion längre ned efter ån där avståndet blev c:a 25 m? (Roddbåtar fanns tillgängliga.) Utläggning av slang från bilpumpen där den stod medan övrig materiel bars fram till att börja med (transportabel motorspruta fanns inte med) till dess en lättare bil och motorspruta kom fram? Chansa på att bron skulle hålla?

Alla funderingar avbröts i nästa ögonblick, då en stor, tungt lastad grusbil — uppenbarligen tyngre än någon av brandbilarna — i full fart körde över bron, som fortfarande stod kvar. Chauffören påstod att han brukade köra ännu tyngre lass över bron och undrade vad vi väntade på. Det var tydligen bara att åka över. Så skedde och brasan var snart släckt. Dröjsmålet hade tursamt nog varat endast några sekunder.

Det hela gav emellertid anledning till en fundering över hur man borde förfarit därest inte någon bro funnits utan en ren överskeppning måste företagas. Och då inte bara för det här fallet utan i största allmänhet. De lättmetallbåtar, som brandkärerna brukar förfoga över, är ju mestadels avsedda för räddningsändamål och har en mycket begränsad lastkapacitet. Även om man i all hast skulle lyckas få låna en större båt, är det synnerligen

otroligt, att denna kan ta en motorspruta. Möjligen en liten bärbar sådan.

Nu behöver man emellertid inte alltid skeppa över motorsprutan. Under förutsättning av rimligt avstånd till ön, kan motorsprutan lämnas kvar på egen strand, då det går utmärkt att lägga ut slang på vattnet. Så länge slangen är tom, flyter den, men så snart den är vattenfylld sjunker den, vilket i och för sig inte gör så mycket. Tvärtom kan det vara bra i vissa sammanhang. Tekniken att få över slangen kan variera. I båten vill man ju gärna lasta manöverslang, grenrör och annan materiel som skall användas på andra sidan — för att inte tala om personal. Så långt möjligt bör därför transportslangen matas *på från land*. Nu orkar man emellertid inte ro ut med mer än ett par tre längder (varierar p g a vind och vågförhållanden m m), varför resten måste matas *ut från båten*, i vilket fall man ju slipper att bogsera tidigare utlagd slang. Har man en liten snurra till båten, kan man mata på mer från land, och det går dessutom snabbare.

Det hela kan ofta göras elegantare, om man lämnar kvar tampen av en lina på stranden och låter linan rulla upp under överfarten, så att den sträcks upp mellan stränderna. I den tamp som lämnats kvar knopar man fast den slang, som skall i vattnet, och den kan utan större besvär dragas över. Ännu elegantare blir det med en sk oändlig lina, som likt ett pater-nosterverk snurrar runt mellan stränderna. På samma gång som man drar ut slangen kan båten, sedan den lossats, dragas tillbaka för att hämta mer folk och materiel. Där sparas en roddare, och hela transportsystemet underlättas.

Man får aldrig glömma bort att slangen sjunker. Hänsyn till vattendjupet måste tagas för att inte grenrör eller i värsta fall motorsprutan skall dragas ner i sjön. Beräkna några extra meter slang härför. Utbyte av i vatten sprängd slang är möjligt men rätt besvärligt. Man får meter för meter förhåla båten (gärna på tvären och med slangen över relingarna) utefter slangen efterhand som denna tas upp för undersökning. Och så får man innerligt hoppas, att den slang som är sprängd inte är avsevärt längre än den, som skall kopplas in

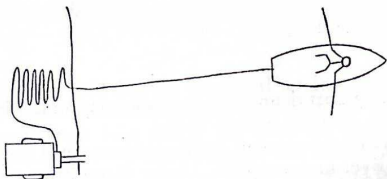

Bild 1. Slangen matas ut från land, varigenom det blir plats i båten. Endast ett mycket begränsat antal slanglängder kan ros ut på detta sätt, då det blir tungt att dra slangen över vattnet.

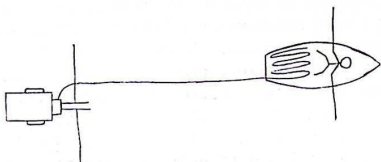

Bild 2. Slangen matas ut från båten. Då man inte behöver bogsera själva slangen över vattnet, kan man här lägga ut en längre ledning. Däremot blir det mindre plats i båten för annan materiel. Skall man lägga ut en verkligt lång ledning, tar man en kombination av metoderna enligt bild 1 och 2, varvid man givetvis börjar med matning från land så långt det går.

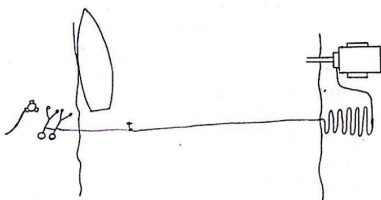

Bild 3. Överföring av slang med hjälp av lina. En tredje man har under tiden placerat grenröret och lagt ut manöverslang.

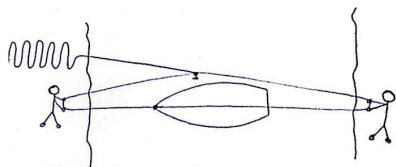

Bild 4. Principen för oändlig lina. Även om man lägger ut slangen enligt någon av de andra metoderna kan man, i den mån avståndet så medger, låta båten gå ut med lina kopplad, så att den kan dragas tillbaka.

i stället. Ofta går det fortare att lägga ut en helt ny ledning. Upptagning av slang på land efteråt går förvånansvärt lätt, men det kan naturligtvis inträffa att en koppling fastnar på botten eller att andra komplikationer tillstår. Med lite lirande brukar det emellertid gå bra.

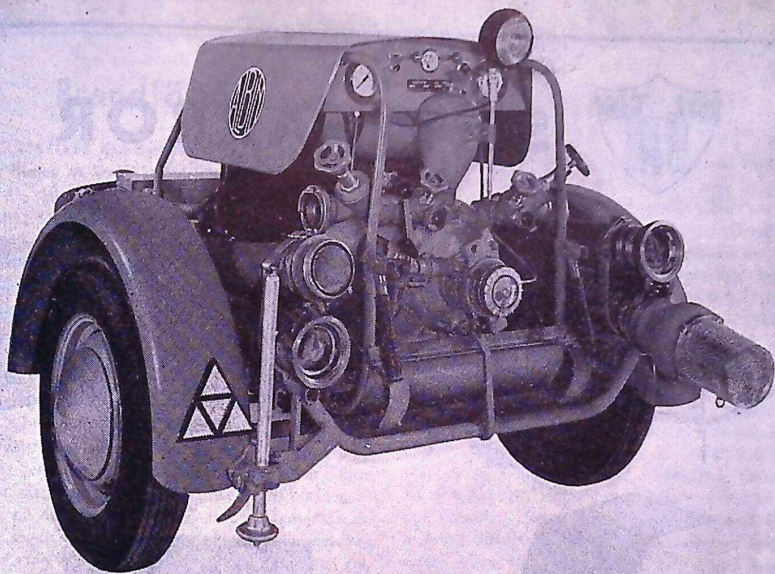
Metoder liknande ovan beskrivna kan användas även av flodsprutor och andra med fasta pumpar försedda båtar och fartyg, där de inte kan gå in till brygga eller kaj utan måste ankra upp intill brandplatsen och ta iland folk och materiel med jolle eller skeppsbåt. Manövrering och insättande av flodsprutor är för ett mycket intressant kapitel, som jag vill återkomma till en annan gång.

Vintertid, när man inte vet om isen bär eller brister, kan snarlika metoder användas under förutsättning av kort avstånd. Man går ut med båten och får hela tiden vara beredd att hoppa ombord, om det skulle braka igenom. Det kan vara mycket tungt att dra slang i en lina över is och snö och är på alla sätt besvärligare, än när det är enbart vatten. Visar det sig, att isen verkligen håller för de som går ut med båten, bör den med stor sannolikhet hålla även för andra, som går i båtens kölspar. Man kan därför helt fräckt gå med en slanglåda bakom båten, så länge denna inte har gått igenom.

Ligger ön så långt ut, att det är uppenbart orimligt att lägga ut slang på vattnet, måste andra metoder tillgripas. Det är dock svårt att här lämna några generella regler, då så många faktorer spelar in. Det kan gälla öns storlek, avstånd av olika slag, rimlig åtkomlighet, fast befolkning, bebyggelse, andra värden att rädda, samt mycket annat. Frågan ligger till stor del på det organisatoriska planet. Det kan finnas många alternativ till lösning alltifrån en regelrätt brandavdelning på ön till ett fullständigt uppgivande därför att intet av värde finns på ön, eller att en effektiv insats inte kan göras med rimliga medel. Jag skulle i all blygsamhet vilja föreslå herrar brandchefer att göra en inventering av öarna inom sina resp släckningsområden och taga sig en fundering på hur man lämpligen bör förfara i olika fall. Och varför inte en överskeppningsövning som omväxling i den ofta trista övningsrutinen? Allt till båtнад för det goda samvetet den dag det brinner på någon ö.

O. Michal

ALBIN-900 VW

-modern svensk motorspruta med garanti

*enkel konstruktion
lättskött
prestanda över normerna*

Många års erfarenhet och ett intensivt tekniskt samarbete mellan ALBIN MOTOR AB och AB PUMPINDUSTRI ligger bakom ALBIN-900 VW, den enda motorsprutan i sin storleks-

klass som med undantag för motorn — VW industrimotor — är helt svenskbyggd. Hittills har över 1.000 ALBIN-900 VW levererats på den svenska marknaden.

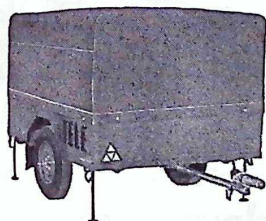
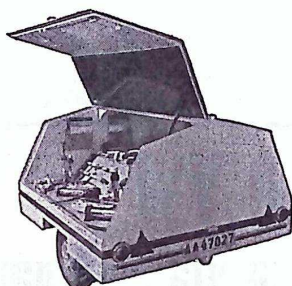
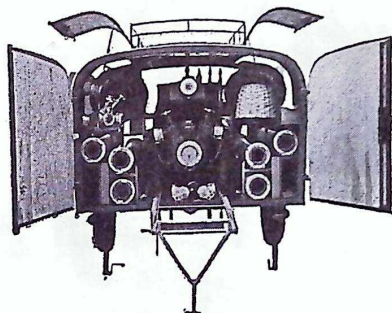
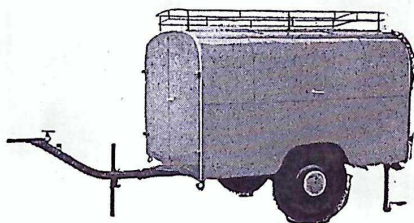
Begär teknisk beskrivning från

ALBIN MOTOR AB Kristinehamn tel. 0550/150 00

**Ni möter ALBIN-namnet på många områden
...överallt betyder det omutlig kvalitet !**

SLÄPKÄRROR

Beredskapskärror
Katastrofjärror
Skogsbrandkärror

Skumjärror
Skyddskärror
Slangjärror

Brandbilsbyggnationer

LINKÖPINGS TRANSPORTINDUSTRI AB

LINKÖPING

Tel. (013) 462 00 växel

Ensamförsäljning genom:

WALTER EHRLUND AB, STOCKHOLM SV

Långholmsgatan 20, tel. (08) 69 42 86

WERBA

Brandförsvarsmål i Regeringsrätten 1962

6. (Dnr 438/1962 Kom-dep)

Ang rivning av brandskadad byggnad.

Den 5/8 1960 beslöt byggnadsnämnden i Västerås att jämlikt 51 § byggnadsstadgan föreskriva att den å tomten nr 8 i kv Livia i staden belägna sk Bänkgården, vilken härjats av brand, skulle före den 1/11 1960 rivas av fastighetsägaren Behrn & Co Kommanditbolag. Över beslutet anförde bolaget såsom ägare till fastigheten besvär hos länsstyrelsen i Västmanlands län under yrkande att beslutet måtte upphävas. Utslag den 8/10 1960 antecknade länsstyrelsen att — enligt från magistraten i Örebro inhämtad uppgift — firman Behrn & Co Kommanditbolag år 1954 ändrats till handelsbolaget med firma Behrn & Co samt utlät sig: Enär den brunna byggnaden är så skadad av brand att iståndsättande av densamma icke är praktiskt möjligt och då dessutom bolaget ej anför något skäl för ändring av överklagade beslutet, lämnar länsstyrelsen besvären utan bifall; dock att den tid, före vilken rivningen av byggnaden skall vara utförd, bestämmes till den 1/2 1961. Regeringsrätten lämnade besvären utan bifall.

7. (Dnr 689/1962 Kom-dep)

Ang föreläggande att färdigställa byggnadsarbete.

Byggnadsnämnden i Saltsjöbadens köping beslöt den 5/2 1954 meddela B. Sjöstedt byggnadslov för att å tomten nr 13 i kv Bromsen i köpingen, i enlighet med företedda ritningar och situationsplan, uppföra en byggnad om 5 rum och kök. — Efter att hava antecknat att mer än 5 år förflytit sedan byggnadslov meddelats utan att byggnaden färdigställts, beslöt byggnadsnämnden den 24/3 1959 under återopande av 90 § byggnadsstadgan den 30/6 1947 anmoda klaganden att före den 1/7 1959 färdigställa byggnadsarbetet. Nämnden beslöt sedermera den 18/6 1959 att utsträcka tidsfristen för arbetets färdigställande till den 1/10 1959. — Sedan klaganden hos byggnadsnämnden anhallit om specificerad uppgift, i vilka avseenden brister funnes å fastigheten, antecknade nämnden i protokoll den 20/8 1959, att nämnden vid besiktning av fastigheten funnit följande brister nämligen 1) trappa och entréplan för köksingången saknade räckor, 2) erforderlig uppfyllnad för anordnande av terrass på byggnadens södra sida hade icke företagits, 3) yttertaken saknade i byggnadslovshandlingarna angiven beläggning med taktegel, 4) garagets vägg- och taktytor vare icke brandhärdigt beklädda, 5) erforderliga ventilationsanordningar av byggnaden hade icke utförts, 6) å vinden saknades ur brandskyddssynpunkt erforderlig taklucka,

varjämte stegförbindelse saknades vid den i köket anordnade luckan till vindsplanet, 7) erforderlig golvbäläggning saknades i garaget, under vilken oljetanken vore delvis belägen, varjämte inklädnad saknades över den del av oljetanken, som vore belägen över mark utanför byggnaden, 8) utvändiga putsnings- och målningensarbeten på tomten hade icke slutförts. Byggnadsnämnden beslöt härefter den 18/12 1959 — enär de av nämnden angivna åtgärderna icke vidtagits — förelägga klaganden vid vite av 3.000 kr att före den 15/5 1960 hava utfört ifrågakarande arbeten. Länsstyrelsen i Stockholms län, där klaganden anförde besvär över byggnadsnämndens sistnämnda beslut med yrkande om upphävande av beslutet, utslag den 17/8 1960 fann ej skäl att göra annan ändring i klandrade beslutet än att den dag, före vilken klaganden vid det av byggnadsnämnden förelagda vitet, skulle hava färdigställt byggnadsarbetet i enlighet med nämndens beslut, av länsstyrelsen bestämdes till den 1/12 1960. Regeringsrätten: Enär i målet blivit upplyst, att numera dels trappan med trapplanet framför köksingången försetts med godtagbart räckor, dels ock garagets vägg- och taktytor blivit beklädda med brandhärdigt material, finner regeringsrätten i vad de avse i byggnadsnämndens protokoll den 20/8 1959 under punkterna 1) och 4) angivna åtgärder icke föranleda något regeringsrättens yttrande. Vidkommande de under punkt 5) i protokollet ifrågakomna ventilationsanordningarna finner regeringsrätten skäligt allenast på det sätt ändra länsstyrelsens utslag, att det är klaganden obetaget att, i stället för att fullfölja arbetet med de evakueringsanordningar, som påbörjats från boningsrummen, avlägsna insatta tallriksventiler och igensätta öppningarna i taken. Beträffande de under punkt 6) i protokollet omförmälda anordningarna finner regeringsrätten skäligt dels på det sätt ändra länsstyrelsens utslag, att det är klaganden obetaget att, i stället för att anordna taklucka å vinden, anskaffa stegar, som upptill är försedda med hakar eller liknande anordning och som förvaras lätt tillgänglig, dels ock, enär stegförbindelse vid den i köket anordnade luckan till vinden icke kan anses erforderlig, upphäva länsstyrelsens utslag i denna del. Vad angår alläggandet att vidtaga övriga i protokollet under punkterna 2), 3), 7), 8) och 9) angivna åtgärder finner regeringsrätten ej skäl göra ändring i länsstyrelsens utslag. Regeringsrätten bestämmer slutligen den dag, före vilken klaganden vid stadgat vite skall hava ställt sig till efterrättelse vad sålunda förelagts honom, till den 1/10 1962.

Stig G Holmberg

Studier i österled

I föregående nummer av Brandkärstidskrift hade under ovanstående rubrik införts ett utdrag av riksbekämpningsinspektör Ingvar Strömdahls rapport från en studieresa i Sovjetunionen under juni månad i år. Av utrymmesskäl hade i artikeln endast medtagits avsnitt av primärt brandtekniskt intresse. Då även vissa andra avsnitt, som bl.a. behandlar bakgrunden till och förberedelserna för resan, tydligen kan vara av intresse följer här fortsättningen på — eller rättare sagt inledningen till — artikeln i föregående nummer.

I studiedelegationen ingick — förutom författaren till denna uppsats — rektor Hultqvist, Statens brandskola, brandchef Skogsberg, Stockholms brandkår och direktör Möller, Svenska brandskyddsföreningen. Vår Sovjetresa var ett svarsbesök: i november månad 1962 hade en sovjetisk delegation företagit motsvarande studier i Sverige. Ledaren för den sovjetiska delegationen i Sverige, Zemskij, chef för den ryska socialistiska federativa sovjetrepublikens (RSFSR) centrala brandförvaltning och därmed närmast riksbekämpningsinspektör i den största och i alla avseenden dominerande av de femton unionsrepublikerna, blev vår värd och nästan ständige följeslagare under de tio dagarna i Sovjetunionen.

För de erforderliga kontakterna med de sovjetiska myndigheterna hade, på begäran av statens brandinspektion, utrikesdepartementet och den svenska beskickningen i Moskva svarat. Viss direktkontakt hade också hållits mellan brandinspektionen och sovjetambassaden i Stockholm, närmast på detaljutformningen av studieprogrammet. Detta program, som för godkännande tillställdes oss i svensk version vid vårt första sammanträffande med våra värdar i Moskva kom sedermera att genomföras med endast obetydliga avvikelser.

*

De första fyra dagarna var studierna förlagda till Moskva med omgivningar. Redan några timmar efter ankomsten fördes vi till den centrala brandförvaltningens lokaler, där vi togs emot av, förutom Zemskij och några av hans medarbetare, ordföranden i den ryska brandförsvarsföreningen (verksamhetsområde RSFSR). Vårt studieprogram genomgicks varefter följde redogörelse för brandförsvarsorganisationen i SSSR och i RSFSR. Brandförsvarsförvaltningens arbetsuppgifter redovisades bl.a. genom förvaltningens försorg utgiven litteratur samt nyare utbildnings- och

propagandamaterial (planscher, affischer, tändsticksaskmärken). Redogörelse lämnades för de frivilliga brandförsvärsföreningarnas verksamhet.

För övrigt upptog Moskvabesöket bl.a. följande.

Besök i Moskvas brandkårs administrationsbyggnad (en f.d. brandstation), där redogörelse lämnades för brandförsvaret i Moskva och för Moskvas brandförsvärsförenings verksamhet. Visning av 6 st utmärkta utbildnings- och propagandafilmer i svart-vitt.

Besök på brandstation nr 63 i norra delen av Moskva (samtliga brandstationer i RSFSR ingår i samma nummerserie), där förmansutbildning pågick. Demonstration av materiel. Genomgång av Ordzhonikidze-fabriken, där man tillverkar maskiner, delvis med långt driven automatik, för mekanisk verkstadsindustri. Besök på fabriken brandstation. Brandbilen av gammal, öppen modell men välhållen.

Föreläsning av brandfordon och annan materiel tillhörig Moskvas brandkår i parken vid Leninstadion.

Besök vid Centrala brandforskningsinstitutet utanför Moskva. Institutets chef lämnade redogörelse för verksamheten, varefter de olika avdelningarna besöktes. Det hydrofiska laboratoriet demonstrerades av laboratoriefchefen, Kurbatskij, en av de tre deltagarna i Sverigeresan.

I Sokolnikiparken besöktes ett läger för juniorbrandmän, 8—16 år gamla. Tävlningar med släckningsmoment.

Besök i Kreml, den vackra 1400-talsfästningen i Moskvans centrum med palats, katedraler och planteringar innanför de tornbepryddade, röda murarna, vilka sista gången förstärktes, när man väntade att Karl XII skulle nå fram till Moskva.

Besök i varuhus av äldre modell vid Röda torget, en jättelik byggnad i tre skepp inrymmande ett otal småbutiker.

Besök i Moskvauniversitetet (höghus), där anordningarna för brandalarmering och brandvattenförsörjning studerades. Den tio år gamla universitetsanläggningen, vars centrala tornspira når en höjd av 240 m över mark, är uppförd på Leninhöjden med vidsträckt utsikt över Moskva. Universitetet är SSSR:s och, sannolikt, världens största med 26.000 studenter och 2.800 lärare. Medräknas administrativ och servicepersonal arbetar och studerar 35.000 människor inom universitetsbyggnaderna. I dessa inryms 2.000 bostadsrum för studenter. Brandalarmeringsanläggningen omfattar 600 slingor (sammanlagt plats för 2.000 brandskåp och termokontakter). Brandvattensystemet

skilt från det normala vattenledningsnätet. Pumparna startas automatiskt vid larm. Bassänger à 100 m³ i undre källaren samt i 12:e, 24:e och 36:e våningen.

De tre följande dagarna (lördag—måndag) studeras brandförsvaret i Leningrad. Studierna inleddes med att Leningradområdets brandchef redogjorde för brandförvarsorganisationen och ordföranden i Leningradområdets brandförvarsförening för den frivilliga verksamheten inom området.

I övrigt upptog Leningradstudierna bla följande:

Besök på brandskolan i Leningrad. Tävlingar mellan lag från skolan och från Leningrads brandkår. Redogörelse för skolans organisation och verksamhet. Förevisning av skolans lokaler under medverkan av de olika institutionsföreståndarna.

Besök på en brandförvarsutställning, anordnad på en av stadens brandstationer. Förevisning av fyra filmer i utställningens biosal.

Besök i Leningrads största varuhus.

I Kirovparken besökte vi en brandstation för juniorbrandmän, tillhörande ett pionjrläger. Brandsläckningsövningar. Besök på Leningradområdets brandtekniska undersökningsstation, där redogörelse lämnades för stationens verksamhet. Lokaler och utrustning förevisades av chefen och hans medarbetare. Två filmer visades.

Besök vid brandförsvarets rökskyddsdepå (en brandstation).

Från Leningrad gick färden vidare till *Volgograd*, fd Stalingrad. Vårt besök här, som endast omfattade en hel dag, började med förevisning av en dokumentärfilm, "Slaget om Stalingrad". I övrigt ingick i Volgogradbesöket bla:

Besök hos Volgograds borgmästare, ordförande i stadens sovjet, vilken redogjorde för uppbyggnadsarbetet och stadens utveckling efter 2:a världskriget.

Besök vid Volgograd-kraftverket, "22:a partikongressens kraftverk", världens hittills största och uppfört efter kriget; demonstrerades av en ung kvinnlig, engelsktalande ingenjör, utbildad till kraftverksbyggare. Dambyggnaden tvärs över Volga är 5 km lång. Fallhöjden är 14—28 m. Maskinhallen är 725 m lång, 24 m bred och 22 m hög. Transformatorer och ställverk uppställda utomhus.

Besök på huvudbrandstationen, där brandchefen med biträde av stationschefen redogjorde för stadens och Volgogradområdets brandförvar och demonstrerade station och materiel.

Efter snabbvisiten i Volgograd gick färden åter till Moskva. Omedelbart efter framkomsten togs den svenska delegationen emot av RSFSR:s vice minister för

den samhälliga ordningen, under vilket departement brandförsvaret sorterar, samt av RSFSR:s vice utrikesminister. De båda ministrarna önskade få veta våra intryck från resan, även de negativa.

En slutsammankomst hölls så på centrala brandförvaltningens lokaler, varvid diverse litteratur, instruktionsplanscher, propagandaaffischer m m överlämnades.

Vid en mottagning i den ställföreträdande, svenska besiktningschefens, minister Finnmark, hem för bla den svenska delegationen och dess värdar i Moskva överlämnades till hr Zemskij Svenska brandskyddsföreningens förtjänstmedalj i guld.

*

Våra ständiga följeslagare och medhjälpare på hela resan, i Moskva, Leningrad och Volgograd, vid mottagningar hos ministrar, verkschefer och borgarråd (motsvarande), vid besök på brandstationer, i fabriker, museer, utställningar m m, vid flyg-, båt- och bilfärder och — inte minst betydelsefullt — vid måltiderna, då tal hölls och gåvor utväxlades, var tolken *Oleg Konstantinovitj Popov* och "researskalken" *Nestor Alexandrovitj Viktorov*. Den förre talade, i sin egen skap av lärare i svenska vid universitetet i Moskva, en utmärkt svenska även om det någon gång, helt naturligt, brast ifråga om den brandtekniska nomenklaturen, den senare en så uttrycksfull ryska, att vi nästan förstod honom. Oleg och Nestor blev våra goda vänner.

Vid sitt Sverigebesök i fjol fick den ryske riksbrandinspektören Zemskij, (till höger) mottaga brandspektionens förnämsta utmärkelse, brandtuppen av riksbrandinspektören Strömdahl. Byrådirektören Holmberg bevittnar överlämnandet.

Protokoll,

fört vid Svenska Brandkärnans Riksförbunds extra årsmöte den 3 september 1963 i Stockholm.

Ordförande: Landshövding Allan Nordenstam.

Närvarande: Omkring 50 medlemmar.

§ 1

Utsågs brandchef K.-M. Grönlund, Örebro, och försäkringsdirektör E. Håkansson, Billeberga, att jämte ordföranden justera mötets protokoll.

§ 2

Extra årsmöter beslöt enhälligt i fråga om sammanlagning av Svenska Brandkärnans Riksförbund och Svenska Brandskyddsföreningen följande:

Under förutsättning att Svenska Brandskyddsföreningen fattar motsvarande beslut bekräftar Svenska Brandkärnans Riksförbunds extra årsmöte det ordinarie årsmötets beslut, att förbundet upplöses, att dess medlemmar och tillgångar överföres till Svenska Brandförsvarsföreningen samt att de av styrelsen föreslagna stadgarna för denna förening antages. Beslutet skall träda i kraft den 1 januari 1964.

Justeras:

Allan Nordenstam
Karl-Magnus Grönlund
Esbjörn Håkansson

Vid protokollet

Fred Ramqvist

Michail Zemskij, som jag sammanträffade med — förutom vid Sverigebesöket — vid flera CTIF-kongresser, senast i Lissabon och Mulhouse, följde oss nästan överallt i Moskva och Leningrad men kunde på grund av tjänsteangelägenheter inte resa med till Volgograd. Zemskij blev, efter att tidigare ha varit brandchef, först hela Sovjetunionens "riksbrandinspektör". När emellertid brandförsvarets ledning omorganiserades så att varje unionsrepublik fick sin egen, självständiga brandförvaltning, blev Zemskij chef för brandförvaltningen i RSFSR. Han fungerar dock alltså som hela Sovjetunionens företrädare i internationella sammanhang. Zemskij är en ledarnatur, som uppenbarligen respekteras av sina medarbetare och kolleger och som också vi kände både respekt och beundran för. Han är påtagligt intresserad av internationell samverkan på brandförsvarets område och önskar — liksom vi i Sverige — att den internationella brandförsvarsföreningen, CTIF, skall bli väsentligt effektivare än vad den är för närvarande.

Till salu

Brandbil

På grund av att brandkåren upphört försäljes brandbil, byggd på Austinchassis 154—57, med tank om 800 l, frontpump Ruberg F-3-9, utskjutstege 10 m samt goda utrymmen för slang och materiel. Motor 75 hkr. Körd 630 mil. Lämplig för kommunal eller industribrandkår.

Vidare upplysningar kan lämnas å tel. 0155/126 51.

Skriftliga anbud till Svärta kommunal kontor, Nyköping.

Brandstyrelsen

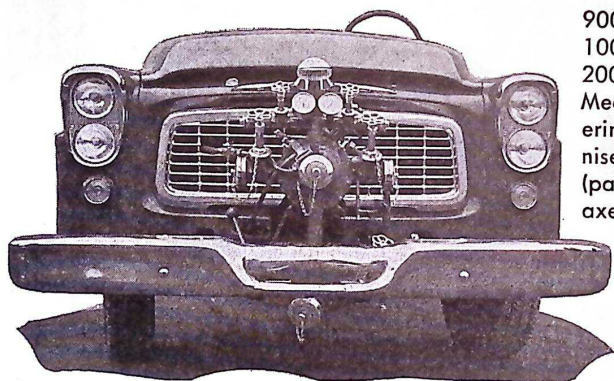
AWG

BRANDARMATUR ENLIGT S M S
KORROSIONSBESTÄNDIG LÄTTMETALL
Leverans genom landets brandredskapsföretag
Verksrepresentant:

EWERT WILHELMSSON
BRANDREDSKAP · Vagnhärad Tel. 0156/100 29

Liten Frontpump — Centrifugalpump

för
900 l/min vid
100 m/vp och
2000 motorvarv.
Med avgasevaku-
ering och synkro-
niserad koppling
(pat.) till motor-
axeln.

Wilh. Rubergs Fabriks AB, Långebro

Tel. Kristianstad 10174, 10178, 16278

BRISSMANS SLANGUTLÄGG- NINGSJEEP

Ett modernt brandfordon
med automatisk slang-
utläggning

BRANDBILAR - MOTORSPRUTOR - BRANDSLANGAR OCH ARMATUR
PERSONLIG UTRUSTNING - MODERNA ELDSLÄCKARE

I alla materialfrågor kontakta oss och inforra offert

BRISSMANS BRANDREDSKAP AB

HALMSTAD - TELEFON 035/133 33

Jonsereds TERYLENESLANG

med innerbeläggning av plast, garantimärkt med två blå ränder — slangen med de många goda egenskaperna — uppfyller de flesta krav, som brandmännen ställer på en effektiv brandslang

- absolut tät även vid högt tryck • lätt, mjuk och smidig • garanterat rötsäker • mycket slitstark och tålig, beläggningen sitter säkert fast • ytterst motståndskraftig mot kyla, olja och ackumulatorsyra
- lätt att tvätta, torka och laga (rekvirera beskrivning av lagningsätt hos Jonsered eller Jonsereds auktoriserade försäljare)

Jonsereds Teryleneslang har vid försök visat sig vattenfylld motstå strålningsvärme från glödande järn med temperaturer mellan 1 000° och 1 200° C på ett avstånd av 1/3 meter utan att taga skada

Dimensioner: 25, 32, 38, 51, 63 och 76 mm

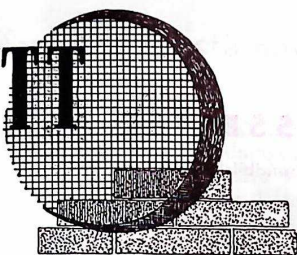
Aukt. återförs.: Brissmans Brandredskap AB, Halmstad, AB Henrikssons Brandredskap, Stockholm - Göteborg - Malmö - Sundsvall - Jönköping, Odenius AB, Göteborg, AB Pumpindustri, Göteborg - Stockholm

Jonsereds
där tradition förenas med modern teknik

JONSEREDS FABRIKERS AKTIEBOLAG, JONSERED - GRUNDAT 1833

NYTT

från

BYGGNADSFRONTEN

Målad juteväv i trapphus

I skrivelse till byggnadsstyrelsen har anhållits om styrelsens yttrande över om målad juteväv får användas i brandsäkra byggnader på invändiga vägg- och taktytor till trapphus och utrymme som leder från trapphus till det fria. Med anledning härav har styrelsen efter samråd med statens brandinspektion och statens provningsanstalt meddelat följande.

Invändiga vägg- och taktytor till trapphus och utrymme som leder från trapphus till det fria får i brandsäkra byggnader enligt BABS 24:52 ej ha beklädnad av brännbart material och skall ha ytsikt av klass I.

Juteväv med en vikt av ca 0,4 kg/m², limmad på obrännbart underlag samt försedd med olje- eller plastfärg till en maximal mängd av ca 0,85 kg/cm², uppfyller fordringarna för ytsikt i klass I. Beklädnaden är emellertid brännbar, varför styrelsen inte är beredd att utan ytterligare brandprov generellt tillstyrka att målad juteväv används som beklädnad på invändiga vägg- och taktytor till trapphus och utrymme som leder från trapphus till det fria.

Med hänsyn till att målad juteväv kan anses vara en ur praktisk synpunkt lämplig ytbehandling i t ex trapphus samt att mängden brännbart material i väven är obetydlig är styrelsen beredd att ompröva frågan, om genom fullskaleprov påvisas att ifrågakarande beklädnad jämfört med normalt utförande medför ringa försämring av utrymningsmöjligheterna i trapphus. (2.4.1963)

Anordningar för tillträde till skorstenar

En byggnadsnämnd har i skrivelse till byggnadsstyrelsen hemställt om styrelsens yttrande beträffande skyddsanordningar för tillträde till skorstenar. Med anledning härav har byggnadsstyrelsen efter samråd med statens brandinspektion och sveriges skorstensfejaremästares riksförbund meddelat följande.

Enligt BABS 36:32 anordnas på tak som lutar mer

än 1:4 från uppstigningsöppning lämplig förbindelse till skorsten, som innehåller kanal som skall rensas, om öppningen är belägen mer än 1 m från skorstenen. Sådan förbindelse utföres av fast taksteg och/eller av takbygga med en bredd av minst 25 cm.

Ifrågavarande regler i BABS har utarbetats i samråd med Kungl arbetarskyddsstyrelsen och statens brandinspektion samt representanter för huvudorganisationerna inom skorstensfejarfacket och plåtslagerifacket. Styrelsen vill framhålla att någon gradskillnad därvid icke ansågs böra gälla beträffande behov av skyddsanordningar för olika typer av skorstenar med rensningspliktiga kanaler. Livlina ansågs icke kunna ersätta de i kapitlet omnämnda skyddsanordningarna.

I föreliggande fall har byggnadernas ventilations-system utformats så att det blir förhållandevis dyrbart att förse taken med i BABS föreskrivna skyddsanordningar. Styrelsen finner emellertid detta inte vara tillräckligt skäl för att frånga reglerna i BABS. Styrelsen vill slutligen framhålla att som alternativ till stegar kan takluckor intill skorstenarna ifrågakomma (14.5.1963)

Glaserade lerrör som foder i rökkanal

I skrivelse till statens brandinspektion har anhållits om yttrande beträffande rubr. I anledning härav har brandinspektionen efter samråd med Kungl byggnadsstyrelsen meddelat följande.

Det har tidigare förekommit att glaserade lerrör i viss utsträckning använts till foder i skorstenar, särskilt i byggnader med stomme av betong. Det har emellertid visat sig att en sådan skorstenskonstruktion, som vid fullgott utförande är hållbar vid kokseldning, ej tål de påfrestningar som andra bränslen, t ex ved, medför i form av intermittent eldning och soteldar. Under sådana påfrestningar spricker rören och det föreligger även risk för att omgivande murverk skall spricka, vilket kan ge anledning till olägenheter av olika slag (brandrisk).

Ifrågavarande skorstensutförande finns ej medtaget i nu gällande anvisningar till byggnadsstadgan BABS 1960, och har ej heller tidigare generellt godkänts i några anvisningar från byggnadsstyrelsen. Det kan i detta sammanhang framhållas att enligt BABS kap 35:3314 anm skall rökkanal vid sotseldprovning utsättas för upprepad temperaturstegringar till 1000 å 1300°C.

Med hänsyn till vad ovan anförts anser brandinspektionen att glaserade lerrör — ur brandskyddssynpunkt — icke är lämpliga som foder i rökkkanaler. (17.4.1963)

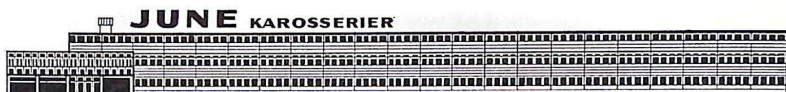
Bernt Andersson

JUNE KAROSSERIER AB

ha sedan många år tillverkat brandbilskarosser och ambulanser.

Genom nybyggnad har våra resurser ökats.

Nya fabriken Jönköping-Huskvarna

JUNEKAROSSERIER AB erbjuder:

Karosser i stålkonstruktion — mindre vikt och större säkerhet

Fackkunnigt folk — utarbetar gärna förslag till Eder utan kostnad

Korta leveranstider och konkurrenskraftiga priser — genom rationell tillverkning

Fråga oss när det gäller karosseribyggnationer av alla slag

JUNEKAROSS — KVALITETSKAROSS

JUNE KAROSSERIER AB

TELEFON 036/327 80 växel JÖNKÖPING

Ändrade bestämmelser om explosiva varor

Kungl Maj:t har den 31 maj 1963 utfärdat en förordning om ändring i förordningen den 10 juni 1949 (nr 341) om explosiva varor. Ändringarna skall träda i kraft den 1 januari 1964. Det är fråga om 18 paragrafer i den nuvarande förordningen, som underkastats en mer eller mindre omfattande omarbetning.

I fråga om bakgrunden till de gjorda ändringarna har i *proposition nr 148/1963* bl a följande framhållits.

Inom *kommerskollegium* har sedan flera år pågått arbete med en revision av lagstiftningen om explosiva varor. Under hösten år 1958 färdigställdes promemorior med förslag till vissa ändringar i förordningen och till ny tillämpningskungörelse jämte bilagor 1 och 2. Promemoriorna remitterades till olika myndigheter och företag. Sedan remissyttranden inkommit, bearbetades materialet, och under hösten 1959 upprättades nya promemorior. Sedermera har, från och med november 1961, en avslutande överarbetning ägt rum. Den har i första hand kommit att gälla frågan om ändringar i förordningen om explosiva varor. Även de tidigare förslagen till ny tillämpningskungörelse jämte bilagor har emellertid ånyo blivit genomgångna och omarbetade.

Vid den avslutande överarbetningen har beaktats, att ny lagstiftning genomförts på ett näraliggande område genom förordningen den 1 december 1961 (nr 568) om brandfarliga varor. Särskilt har övervägts i vad mån ändringar av organisationen kan ha aktualiserats av nämnda lagstiftning. Enligt utredningen har det visat sig, att lagstiftningen om brandfarliga varor och lagstiftningen om explosiva varor tillgodoser samhällsintressen av så jämförelsevis olika slag, att den nya förordningen om brandfarliga varor icke synes böra leda till genomgripande ändringar i lagstiftningen om explosiva varor; med hänsyn till den väsentliga skillnaden mellan de båda lagstiftningarnas syften och räckvidd är det ej anmärkningsvärt, om också betydande olikheter i organisationen föreligger.

Såvitt gäller förslaget till ändringar i förordningen om explosiva varor redovisar kommerskollegium först vissa grundläggande frå-

gor; de avser klassificering av vissa varor, godkännande av militära explosiva varor, organisationen, pyrotekniska varor samt behovsprövning i ärenden om tillstånd till handel. Därefter upptages vissa andra frågor, bl a hemladdning av fickvapen, tillverkning av sprängämne på förbrukningsställe, innehav och förvaring på arbetsplats, skyddsbestämmelser samt provisoriskt omhändertagande.

Vid *remissbehandlingen* av de nu aktuella ändringarna framfördes från många håll ett önskemål att brandchefen skulle medverka i tillsynen. Statens brandinspektion ansåg sålunda, att det var av vikt, att ett nära samråd äger rum mellan polis- och brandmyndighet. Behovet därav ansågs icke ha kommit till tillfredsställande uttryck i förslaget.

Visserligen har — framhöll inspektionen — brandchefen i sin egenskap av brandsyneförrättare möjlighet — och skyldighet — att ägna uppmärksamhet åt frågor som sammanhänger med förvaringen m m av brandfarliga (och explosiva) ämnen och kan rent formellt, genom föreläggande kräva de åtgärdanden som han ur brandförsvarsynpunkt finner påkallade. Nu strävar emellertid den moderna lagstiftningen så långt som möjligt att hålla isär de olika områden som göres till föremål för lagstiftning. Brandchefens handlande på byggnadsområdet betingas sålunda av de bestämmelser som finns på byggnadsområdet; så är även fallet i fråga om brandfarliga varor. I båda dessa fall har skapats garantier för att brandskyddets intresse beaktas bland annat genom ett nära samrådsförfarande. Man har nämligen velat undvika att brandchefen med stöd av brandlagstiftningen skall kunna handla "i konkurrens" med annan lagstiftning. Detta bör undvikas även på nu föreliggande område. För att så skall kunna ske krävs ett reglerat samrådsförfarande mellan polis- och brandmyndighet. Det är önskvärt att en föreskrift om sådant samråd kommer till uttryck i själva förordningen och icke endast i tillämpningsföreskrifterna. Motivet härför torde framgå av vad ovan sagts om brandförsvarets betydande intressen på det föreliggande området. I mera komplicerade fall särskilt på landsbygden, där brandchefen icke alltid kan

antagas besitta tillräckliga kvalifikationer, bör samråd i förekommande fall ske med vederbörande länsbrandinspektör. Då det gäller förekomsten av militära förråd av explosiva varor, bör brandchefen erhålla kännedom där- om, icke minst till skydd för den personal som deltagar i eventuell brandsläckning i så- dant förråd.

Om denna fråga — brandchefs hörande — framhöll *departementschefen*:

Under remissbehandlingen av utredningen har framställts förslag, att i förordningen skulle upptagas regler om samrådsförfarande mellan polis- och brandmyndighet samt om brandchefs medverkan vid tillsyns utövande. Bestämmelser om vilka myndigheter som skall höras innan olika ärenden avgöres finnes nu i 58 § 1 mom explosivvaruförordningen. I fråga om brandskyddet föreskrives, att då brand- skyddssynpunkter föranleder därtill brand- chefen skall beredas tillfälle att yttra sig. Vi- dare gäller i fråga om avsyning av olika an- lägningar att förrättningen alltid skall ske i

samråd med brandchefen, därest icke länssty- relsen annorlunda förordnat. Då sagda be- stämmelser innebär skyldighet för vederbö- rande myndighet att höra brandchef i alla ärenden, där denne har intressen att bevaka, torde redan nuvarande ordning medföra att brandskyddssynpunkterna blir vederbörligen beaktade. Något praktiskt behov av att ändra de nuvarande reglerna föreligger därför ej.

Det skulle här föra för långt att redovisa alla ändringarna i förordningen om explosiva varor. Hänvisning får därför ske till ovan- nämnda författning SFS nr 185/1963.

De väsentligaste ändringarna berör klassi- ficeringen av vissa varor, tillverkningen av sprängämne på förbrukningsställe, skyddsav- stånd till tätbebyggelse, maximikvantiteter i magasin, innehav och förråd på arbetsplats, provisoriskt omhändertagande, behovspröv- ning i ärenden om tillstånd till handel samt slutligen organisationsfrågor.

Stig G Holmberg

Larmrocken B R A G E

SLITSTARK - VARM - VATTENTÄT

LARMBYXOR i samma material

UNIFORMSBYXOR i diagonal

UNIFORMSMÖSSOR, båtmodell

Begär prov som sändes till påseende utan förbindelse eller köptvång.

Tillverkas och försäljes av

**Brage Petterssons
Klädindustri**

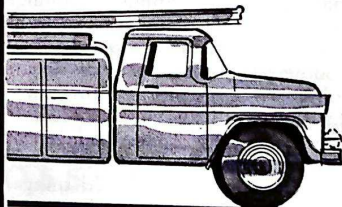
Hjalmar Bergmans väg 168

ÖREBRO

Tel. (019) 12 21 48

ABA Brandbilar

Vårt leveransprogram omfattar steg- vagnar, tankvagnar, piketvagnar, jeepar etc.

Allmänna Brandredskapsaffären AB

Scheelegatan 28

Tel. 08/54 14 00

Stockholm K

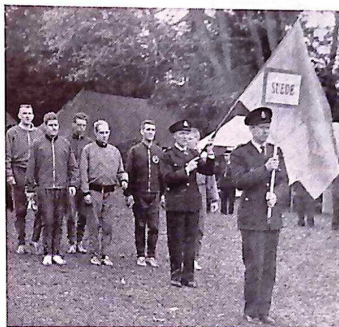
Brandkärsterräng i Frankrike

På morgonen onsdagen den 17 april i år startade vi — tre pigga brandmän — i bil från Stockholm för att i Saint Saens, en liten stad i Normandie, representera Sverige i den årligen återkommande terränglöpningen för brandmän. Första dagen hade vi Hälsingborg som mål, där vi övernattade på brandstationen och tidigt nästa morgon tog vi första färja över till Helsingör. Färden gick så vidare över Gedser, Grossenbrode, Hamburg och på kvällen var vi framme i Arnheim, en stad i Holland, där vi hade tänkt oss att ligga över. När vi stannade på en parkeringsplats i centrum av staden, fick vi till vår stora förvåning se våra kolleger från Uddevalla, som också skulle delta i tävlingen, sitta i bilen bredvid oss. Stor förbrödring, som det ju alltid blir när man träffas så där helt apropä. Vi slog följe på jakt efter hotellrum, som vi ganska snart lyckades uppbirga. Nästa dag kom vi fram till Saint Saens och inkvarterades på "Posthotellet", där vi sammanträffade med de övriga svenskarna.

Så började uppladdningen inför söndagens stortävling. Tävlingen gick i år för 33:e gången, därav för 3:e gången internationellt, med ett rekordatartat deltagareantal av ca 700 startande, uppdelat på 500 seniorer och 200 oldboys. Åtta nationer var representerade och Sverige startade med 7 man, varav 6 i seniorklassen.

Först startade oldboysklassen, kl 10.00, och Lund från Uddevalla gjorde en finfin prestation och placerade sig på 4:e plats. Kl 16.00 skulle seniorerna starta, men före starten skedde defileringsnationensvis. Innan denna var avslutad kom ett kraftigt regn, som också fortsatte under hela tävlingen. Själva starten blev ett rent kaos. Det gick inte för arrangörerna att samla alla 500 tävlande i denna klass. När fältet äntligen kom i väg efter flera tjuvstarter gällde det att ha vassa armbågar. På grund av regnet blev den 6500 m långa banan mycket svår och tungsprungen med många skadade, (däribland även underteknad, som blev spiktrampad redan i starten). Arrangemangen efter tävlingen var skäligen enkla. Någon dusch fanns det inte att tillgå och omklädningsrummen bestod av uppspända presenningar med tre baljor vatten.

För att återgå till tävlingen hävdade sig svenskarna riktigt bra, och med vår sista man på 66:e plats lyckades vi liksom i följande erövra lagpriset som bästa nation. Kvällen avslutades sedan med prisutdelning, varvid alla som fullföljde tävlingen fick pris. Efteråt blev det stor bal med dans, som pågick in på småtimmarna. Om Saint Saens kan följande nämnas, att det enbart finns borgarbrandkår där. Brandkaptenen, som är chef för

Defilerings av den svenska truppen

borgarbrandkåren, är både herrfrisör och barägare. Alla i staden är mer eller mindre engagerade i denna stora tävling.

Resultat:

Segrare i seniorklassen blev en fransman med Bo Andersson, Stockholm på 4:e plats. (Även han hade otur att få sin ena spiksko söndertrampad i starten.) Övriga svenska placeringar. 10. Göte Melkersson, Stockholm, 12. Lars-Åke Lindgren, Huddinge, 24. Roland Svensson, Hälsingborg, 35. Anders Olsson, Uddevalla och 66. Affe Pettersson, Hälsingborg. G. M-son

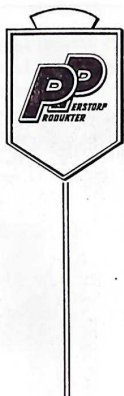
Bengt Gabriellsson †

Ingenjör Bengt Gabriellsson har avlidit i en ålder av 33 år.

Därmed har en lovande och för brandförsvaret förmodligen betydelsefull bana avbrutits i sin begynnelse. Bengt Gabriellsson hade tidigt anknytning till civilflyget. Han kom därför att specialisera sig på hydrauliska maskiner för flygplatsernas räkning. Detta ledde också till konstruktionen av den första kranhissen eller "snorkeln" — i svenskt utförande placerad på Arlanda. En "Gabson" av storleken 16 m levererades därefter till Västerås brandkår och efterföljdes av två 22 m avsedda för Lidköping och Skara brandförsvär. Bengt Gabriellsson hade långt komna planer på att bygga en egen verkstad, då han rycktes bort.

De av svenskt brandbefäl, som hade förmånen att närmare känna Bengt Gabriellsson kommer att minnas honom som en tekniskt högt begåvad man med ljus livssyn, som det var ett nöje att samarbeta med och räkna som god vän.

OWN

BRANDFÖRMAN

eller brandman med motsvarande kvalifikationer sökes till befattningen som

INDUSTRIBRANDCHEF

med uppgift att vara ledare för vår industribrandkår, sköta brandsläckningsutrustningen, utföra inspektion och kontroll av det interna brandskyddet samt utföra övriga med brandskyddsarbetet sammanhängande uppgifter.

Sökanden skall lägst ha genomgått brandförmanskurs kat. I vid Statens Brandskola.

Närmare upplysningar lämnas av ing. Å Holmgren eller ing. E Selin tel. 0435/386 00.

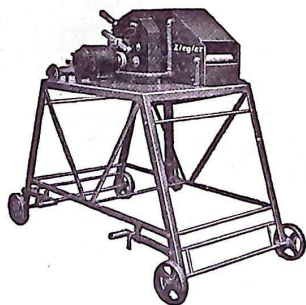
Vi medverkar vid anskaffandet av bostad.

Ansökan märkt "6309-1" åtföljd av meritförteckning, betygsavskrifter samt uppgift om referenser, löneanspråk och tillträdesdag sändes till

SKÅNSKA ÄTTIKFABRIKEN AB

Personalavdelningen

PERSTORP

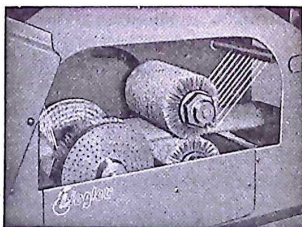

**- Elektro -
Slangtättningsmaskin**

är bl a levererade till:
Örebro brandkår
Göteborgs brandkår
Sundsvalls brandkår
Karlstads brandkår
Laxå brandkår
Strängnäs brandkår
Pajala brandkår
Sköns brandkår
Älvsbyns brandkår
Åvesta brandkår
Bolkyrka-Grödinge brandkår
Husvärna brandkår
Landskrona brandkår
Hedesunda brandkår
Söderala brandkår
Ängelholms brandkår
Lunds brandkår
Eskilstuna brandkår
Jönköpings brandkår
Osby brandkår
Uddevalla brandkår
Arvidsjeurs brandkår
Eksjölands brandkår
Svartå brandkår

Svärdsjö brandkår
Häverö brandkår
Piteå brandkår
Saltjöbadens brandkår
Åsela brandkår
Säffle brandkår
Åls brandkår
Molleruds brandkår
Askersunds brandkår
Lidköpings brandkår
Växjö brandkår
Svenljunga brandkår
Arboga brandkår
Filipstads brandkår
Bogers brandkår
Brålanda brandkår
Tibro brandkår
Moholms brandkår
Borås brandkår
Valbo brandkår
Lesjöfors brandkår
Sandvikens brandkår
Uppsala brandkår
Fagersta brandkår
Karlskoga brandkår

Märsta brandkår
Vansbro brandkår
Katrineholms brandkår
Långshyttans brandkår
Åsens Bruks brandkår
Hällefors brandkår
Nynäshamns brandkår
Herrljunga brandkår
Köpings brandkår
Vetlanda brandkår
Nyköpings brandkår
Njurunda brandkår
Östhammars brandkår
Malkoms brandkår
Dalsbo brandkår
Alunda brandkår
Marinens Skyddstjänstskola
Korsnäs AB, Gävle
SKF, Göteborg
AB Nynäs Petroleum,
Nynäshamn
SKF, Hofors Bruk, Hofors
Eskilstuna stads Byggn.kont.
AB Bofors Nobelkru, Bofors
Stockholms stads Elverk

Lev. även för stationär placering med enbart bottenplatta och utan körställning.
Försäljning genom landets ledande brandredskapsfirmor.
Informationer kunna även inhämtas från Zieglers verkställande i Sverige —

E WERT WILHELMSSON
BRANDREDSKAP - Vagnhärad Tel. 0156/100 29
AWG BAVARIA ZIEGLER

då det gäller all slags brandmateriel

Rudolf Stridbeck †

Den 2 oktober avled överstelöjtnanten och fd brandchefen i Kalmar och Borås Rudolf Stridbeck över 90 år gammal. Därmed har ett långt och av intresserat arbete för svenskt brandförsvar fyllt liv lyktats. Stridbeck var i ordets verkliga betydelse en eldsjäl.

Aktivt brandbefäl under åren 1899—1935 (med några års uppehåll) och därefter brandkonsulent under många år i Älvsborgs län torde han ej endast haft en osedvanligt lång brandmannabana. Få ha också nedlagt ett så brinnande intresse och nitiskt arbete för brandförsvaret som han. För oss äldre av hans medarbetare och kolleger är vad han utträttat väl känt. För de yngre må endast i korthet erinras om en del av vad han betytt.

Stridbeck var den, som redan när seklet var ungt tog initiativet till brandbekämpningens teoretiska och praktiska utveckling och förbättrande genom bl a bildandet av Svenska Brandchefsföreningen, ur vilken sedermera Svenska Brandskyddsföreningen fram- sprungit, och Svenska Brandkärernas Riksförbund har i hög grad Stridbecks energi och planläggning att tacka för sin tillkomst och utveckling. Ännu mera gäller detta hans speciella skötebarn Älvsborgs läns Brandkårsförbund, som han bildade och ledde och vars verksamhet han icke upphörde att intressera sig för ännu under sina sista levnadsår.

Redan tidigt började han berika kollegerna med nya synpunkter genom en mängd uppsatser, läroböcker, instruktioner och reglementen, vilka han ofta själv bekostade tryckningen av. Som exempel må endast nämnas skrifter om filmsläckning, skogsbrandsläckning, Brandkårsreglementet, uppläggning av Eldsläckningsläran m m. Han igångsatte utprovandet av lätta motorsprutor, kapacitetsbestämningar av brandpumpar, skumsläckning och seriekörning, allt på den tiden nyheter. Det kan ifrågasättas, om någon utträttat så mycket oegennyttigt arbete inom vårt yrke som han. Ännu 90 år fyllda rörde sig hans intresse kring brandskyddsproblemen.

Rudolf Stridbeck var en till kropp och själ rakryggad man. För vad han ansåg vara rätt och värdetfullt stred han frimodigt och frenetiskt utan hänsyn till eventuell kritik, utmärkelser eller beröm. Han kom därför stundom att för många verka kärv. Men den, som hade förmånen att arbeta under och med honom,

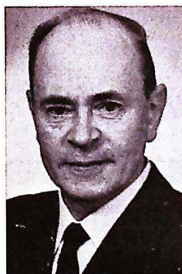
upptäckte snart, att under den sträva ytan dolde sig ett enastående varmt hjärta. Var en människa, vän eller motståndare, i nöd eller eljest i behov av stöd, var han snar till hjälp i alla former. Men det skedde alltid i det tysta. Han var den borne gentlemannen, vare sig det gällde strid eller vänskap.

Nu är han borta. Även om i dag många av hans synpunkter och arbeten hunnit bli distanserade eller synas självklara i vår tekniska tid, betydde de mycket för oss äldre vid en tidpunkt, då vi ännu saknade vetenskapens stöd, mycket ej minst genom att sporra oss brandmän och vetenskapsmännen till att skaffa oss ökat vetande.

Vi brandmän bringa föregångsmannen, läraren och vännen Rudolf vårt varma tack för vad han utträttat och däri kan allt svenskt brandskydd instämma.

Curt Bergström

Karl-Magnus Grönlund †

Brandchefen i Örebro, ordföranden i Svenska brandbefälens riksförbund, Karl-Magnus Grönlund avled den 3 oktober i en ålder av nysryllda 60 år.

*

Karl-Magnus Grönlund har lämnat oss. Som en av hans äldsta arbetskamrater har jag ombetts att nedskryva några minnesord, vilket med glädje efterkommes.

Karl-Magnus var på ett trevligt sätt utsökt energisk. Denna egenskap parad med blick för det väsentliga i sammanhangen, gjorde att vi aspirant-kamrater förstod att han skulle gå långt på brandmannabanan. Han introducerade oss andra, visserligen jämgamla brandbefälspaspiranter men dock kommande från Malmö och Göteborg, för vår dåvarande lärare brandkaptenen Mohlin med en viss berättigad överlägsen attityd. Vi hade inter att erinra.

*

Ären gick, Karl-Magnus arbetade sig framåt och blev 1939 brandchef i Örebro, ett gott resultat på hans duglighet att ha blivit placerad i en av våra större städer. Där vet vi att arbetsuppgifterna löstes på ett skickligt sätt.

*

Grönlunds intellekt och arbetsförmåga togs i anspråk av den statliga sidan och han fick de av oss kända utredningsuppdragen inom brand- och civilförsvaret, från vilka han givetvis skilde sig med heder.

En för oss påtagligt bestående insats gjorde Grönlund inom brandbefälens organisation. En av stiftarna var han och blev sedermera brandbefälens fjärde ordförande. Uppgiften såsom sådan fann han vara otillräcklig och arbetade på och lyckades med att samlas allt brandbefäl i ett förbund. Detta förbunds förste ordförande var Grönlund till sitt frånfall.

*

Käre Karl-Magnus. Under ett tredjedels liv ha vi samarbetat i olika ärenden. Det är skönt att ha sitt yrke som sin främsta hobby, det hade Du. Med några punkter har jag delat upp den verksamhet, med vilken vi andra hade mest beröring med Dig. Naturligtvis har Du även verkat framgångsrikt i Ditt län och Din stad, men därom ordas säkert lokalt. På de äldre och nära samarbetande kamraternas vägnar vill jag betyga Dig vår erkänsla och vårt aldrig glömda tack för Ditt mångåriga arbete för brandbefälens höjande inom olika områden.

*

Tidigare har jag alltid funnit "det kännes tomt" eller "vår vän är icke längre med i våra led" och liknande uttryck varit slitna. Det kommer jag aldrig att tycka mera. Karl-Magnus, vi sakna Dig. Du har gått bort för tidigt.

Holger Rosencrantz

Extraförtjänst - Framtid

Vårt företag är ett specialföretag inom olja och rengöring. Vi tillverkar alla slag av kemikalier inom branschen, utför entreprenader m. m. — "Vi vet inte om vi kan rengöra allt — men vi tror det". Vi erbjuda driftliga personer att bli ombud på antingen fritid eller heltid för vår verksamhet och vi kan garantera stimulerande och trevliga arbetsuppgifter samt goda förtjänster för rätt person.

Upplysningar erhålles genom vårt kontor, Järnvägsgatan 1, Hålsingborg. tel. 250 90.

Ordet fritt

Brandfordon med träkaross

Vid utryckningen till en brandplats belägen c:a en mil norr om Hedemora den 9 maj i år råkade en i utryckningståget deltagande brandvagn i en svag högerkurva komma för nära väggkanten, varvid de vänstra hjulen skar ned och orsakade kollision med ett träd. Hastigheten var vid olyckstillfället c:a 50—60 km/tim. Vagnen, som var försedd med frontmonterad pump om 1800 l/min, vattentank rymmande 750 l och avbröstar 18 m mekanisk stege, totalförstördes. Samtliga sju man som färdades i bilen erhölet lättare skador.

Tjänstevikten på bilen var 6100 kg. Karossen, som var byggd år 1957 hos en av vårt lands större tillverkare av brandbilskarosser, var tillverkad enligt principen karosseriplåt på trästomme.

Vattentanken var ej fastskruvad vid bilens ram, varför densamma slets loss vid kollisionen och slog sönder bilens kaross. Som ovanstående bild visar, var förstörelsen fullständig. Endast karossens golv fanns efter kollisionen kvar på bilens ram.

Enligt Väg och Vattenbyggnadsstyrelsens bestämmelser skall lastfordon med totalvikt överstigande 7000 kg vara försedd med personhytt av godkänd, slagsäker typ. Denna bestämmelse trädde i kraft den 1 januari 1961 och gäller även brandfordon.

Fortfarande byggs i vårt land nästan uteslutande brandvagnar med träkaross, varför jag härmed efterlyser skärpta säkerhetsbestämmelser vid byggandet av våra brandvagnar — även lättare sådana.

R Andersson

Befattningen som

vice brandchef**tillika brandmästare**

vid Falu stads brandkår förklaras härmed till ansökan ledig.

Befattningen skall tillträdas den 1 januari 1964 eller efter överenskommelse.

Kompetensfordran: Lägst brandmästarexamen.

Befattningen är placerad i lönegrad 16 och sökanden som för löneklassuppflyttning önskar tillgodoräkna sig tidigare tjänstgöring skall göra framställning härom i ansökan.

Beklädnadsersättning: 525:—/år.

Brandmästare

En befattning som brandmästare vid Falu stads brandkår förklaras härmed till ansökan ledig.

Befattningen skall tillträdas den 1 januari 1964 eller snarast därefter. Därest befordran sker inom egna kåren förklaras samtidigt ytterligare en befattning såsom brandmästare till ansökan ledig.

Kompetensfordran: Brandmästarexamen.

Befattningarna äro placerade i lönegrad 15 och sökande som för löneklassuppflyttning önskar tillgodoräkna sig tidigare tjänstgöring skall göra framställning härom i ansökan.

Beklädnad utgår enligt gällande avtal och fastställd beklädnadsplan.

Blivande befattningshavare är skyldig att ställa sig till efterrättelse bestämmelserna i gällande tjänste- och pensionsreglemente, instruktioner samt ändringar däri som kan bli fastställda.

Till Brandstyrelsen i Falun ställd ansökan jämte de handlingar sökanden önskar åberopa skall vara Brandchefen, Falun tillhanda senast den 8 november 1963. I ansökan skall angivas vilken tjänst som avses.

Läkarintyg lämnas först efter anfordran.

Närmare upplysningar om tjänsterna lämnas av Brandchefen tel. 023/110 54.

Falu stads brandstyrelse**Bemärkelsedagar**

60 år

16/11 Brandchef M. D. Lindén, Ystad

50 år

4/11 Brandmästare H. Norén, Stockholm

13/11 Brandmästare R. Ulinder, Härnösand

24/11 Brandkapten H. V. H. Engström, Jönköping

40 år

10/11 V. Brandchef M. Rehnström, Värnamo

27/11 Brandmästare W. Jirnell, Falkenberg

50 år

En av vårt lands mest erfarna brandchefer, Valter Bjertén, fyller 50 år den 9 november. I mer än 20 år har han verkat i Stor-Sundsvall och Medelpad, sedan 1948 som brandchef och brandkonsulent.

Valter kom till oss i Västerbotten med en grundlig utbildning bakom sig, erhållen såväl inom- som utomlands. Den norrländska träindustrin har han lärt att känna grundligt. Han behärskar dess brandförsvarsproblem och är en ofta och gärna sedd besiktningsman och konsulent hos storindustrin. Hans eleganta och sakliga motiveringsförmåga gör det lätt för såväl industriledaren som industrijobbaren att förstå och beakta de olika tekniska och andra praktiska förslag som Valter framlägger. Han är en elegant tekniker, som dessutom har den inte så vanliga förmågan att vara en lugn, förtroendeingivande och skicklig ledare vid storbränder och andra katastrofer. Alla vi som hade något att göra med den kraftiga katastrofexplosionen i bergrummet Vindskärsvarv i Sundsvall för några år sedan, kommer väl ihåg det välgörande lugn och förtroende som Valter vid det oroliga tillfället spred till omgivningen.

Måhända har familjen, somrarna och fisket i Fiskebäckskil hjälpt honom att bli inte bara den exemplariska brandmannen, utan även den fina människa, sanne och gode vän som Valter alltid visat vara och alltid kommer att vara. Svenskt brandförsvaret och alla hans vänner hyllar honom och önskar honom fortsatt välgång inför 50-årsdagen.

Wilhelm Tell

50 år

Brandingenjören Karl-Erik Lindhe, fyller den 4 november 50 år.

Kalle tillhörde den sista "brandbefälsskull", som utbildades före tillkomsten av statens brandskola. Omedelbart efter utbildnings slut kopplade han emellertid över till tjänst som brandingenjör i sitt födelselän, Östergötland,

som han — gudskelov — förblivit troget.

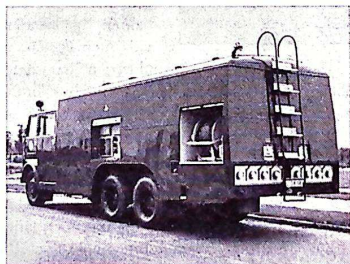
I Brandkärstidskrift har han varit en flitig medarbetare — inte minst under rubriken "Brandingenjören berättar" — där han delar med sig av sitt gedigna kunnande och rika erfarenhet på brandförsvarets område. Han är härtill den verkligt helgjutne vännen och kamraten, som varmt hyllas.

Ek.

HERR BRANDMANS FUNDERING

Pulversläckningsbil

En nykonstruerad pulversläckningsbil, troligen den största i världen, har nyligen tillförts brandstationen vid Shells raffinaderi och kemiska anläggning i Pernis strax utanför Rotterdam.

Brandbilen är utrustad med ett 5 tons dimpulveraggregat som rymmer fyra behållare om vardera 1.250 kg. Bilens 5 ton pulver kan på endast 28 sekunder spridas över en stor yta. Den är utrustad med två pistolmunstycken, som har en kapacitet av 6 kg per sekund.

Konstruktionen har utförts med särskilt sikte på de speciella brandbekämpningsproblem som finns vid ett stort raffinaderi, där det är av stor vikt att få en mycket kraftig insats på en särskilt kort tid.

GÖR CHEFER INGENTING?

— Vi kan inte anställa bara en brandchef för chefer gör ingenting så en ledamot när kommunens nya brandordning behandlades. Mot den uppfattningen protesterade dock skolchefen och nämndens ordförande Ingvar Svanberg men rekommenderade att själva anställningsfrågan sparades till senare och därmed blev det.

(Saxat)

BRANDKÄRSTIDSKRIFT

Organ för Svenska Brandkärnans Riksförbund
Utkommer omkring den 15 varje månad

Prenumerationspris: 8: — kr/år. Vid samtidig beställning av minst 5 ex = 7: — kr/år.
(Likvid sändes till Brandkärstidskrift, Jakobsgr 14, Stockholm. Postgiro 48 70.)

Redaktör och ansvarig utgivare: Brandchef A. Ekberg, S. Promenaden 46, Norrköping, Tel. 011/293 70.

Annonbeställning: Svenska Brandkärnans Riksförbund, Jakobsgratan 14, Stockholm C. Tel 08/10 50 25.

OBS! Annonmanuskript måste vara inkomna senast den 20 i månaden före den, då annons önskas införd.

DET LIGGER MER BAKOM ÄN MAN ANAR.

Brandslangarna rullas ut. De är resultat av forskning och erfarenhet. Kronoleen 650 - enhundra procentigt syntetisk slang med hölje av Trevira-hochfest och foder av sömlös Neoprene syntetiskt gummi.

Nu har goda egenskaper blivit verkligt perfekta egenskaper. Ännu högre bristningstryck i kombination med lägre vikt, stor hanterbarhet och liten rulldiameter. Brandslangar, som kan ta en törn, till hyggligt pris.

KRONOLEEN

KRONENBURG

GEBR. KRONENBURG N.V.

HEDEL • HOLLAND

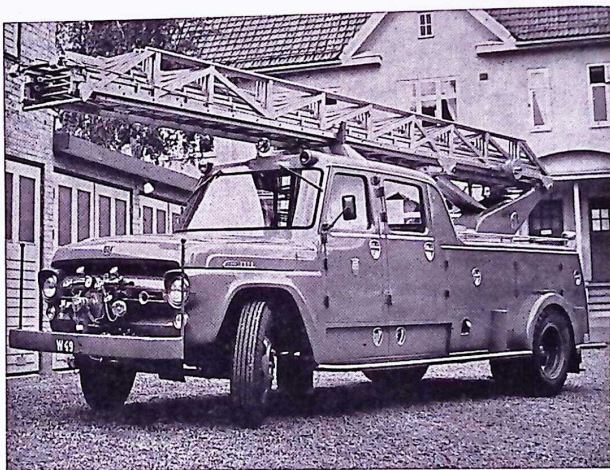
TEL. (04199)-241 • TELEX 50136

Skumvagnar • Lågtrycksutrustningar
Högtrycks dimmspridare • Eldsläckare
Portabla pumpar • Torrstoffvagnar på upp till 5000 kg
Utryckningsvagnar • Speciella redskap
Vagnpumpar • Stegar med vändskiva

Fråga "HENRIKSSONS"

när utrustningen skall kompletteras

HEBRA brandbil med maskindriven Wibe-stege om 26 mtr, hytt för 6 man, frontpump, vattentank samt plats för diverse redskap.

Ett flertal brandkärer ha redan lång, praktisk erfarenhet av våra kombinerade maskindrivna stegbrandbilar.

För alla materielfrågor rådgör med oss!

HENRIKSSONS BRANDREDSKAP

STOCKHOLM
Tel 20 78 22
-23 -24 -25

GÖTEBORG
Tel 11 70 74

MALMÖ
Tel 97 59 42

SUNDSVALL
Tel 129 89

JÖNKÖPING
Tel 241 10

Ensamförsäljare i Sverige för TEMPEX eldskyddskläder

Aukt. återförsäljare för Jonsereds Terylene- och linnebrandslangar

FIRMAN GRUNDAD 1828

UTNYTTJA VÅR ERFARENHET!